

Pressmeddelande

Luxemburg den 1 oktober 2020

EU:s kontroll av statligt stöd till banker behöver ses över, säger EU:s revisorer

Europeiska kommissionen har rättsliga befogenheter och resurser att kontrollera statligt stöd till finansinstitut. Den har dock inte alltid haft möjlighet att utnyttja dem fullt ut, enligt en ny rapport från Europeiska revisionsrätten. Mellan 2013 och 2018 fanns det brister i både bedömningen av förenlighet och i prestationsövervakningen. Reglerna för kontroll av statligt stöd var i allmänhet tydliga och begripliga men de hade inte ändrats sedan 2013, trots väsentligt ändrade omständigheter. Enligt revisorerna bör därför de nuvarande reglerna utvärderas på nytt.

Offentligt finansiellt stöd är i allmänhet förbjudet enligt EU:s lagstiftning. Men som en följd av finanskrisen 2007–2008 ökade det statliga stödet till finansinstitut i aldrig tidigare skådad omfattning eftersom det ansågs vara nödvändigt för att begränsa hotet från banker mot den finansiella stabiliteten. Sedan dess har EU gjort omfattande reformer av ramverket för finanssektorn för att banker inte ska behöva räddas i framtiden. Det förekommer dock fortfarande att banker får ta del av skattebetalarnas pengar. Det är kommissionens uppgift att bedöma om sådana åtgärder överensstämmer med EU:s inre marknad. Revisorerna undersökte om kommissionen, från antagandet av det nya bankmeddelandet i augusti 2013 till slutet av 2018, på lämpligt sätt hade kontrollerat och säkerställt att statligt stöd var exceptionellt och begränsat till vad som är absolut nödvändigt, i enlighet med EU-förordningarnas krav.

”Jämfört med finanskrisens efterdyningar 2007–2008 har förutsättningarna helt klart ändrats, även med hänsyn till den pågående covid-19-krisen. Regelverket har förstärkts kraftigt, vilket har gjort bankerna mer motståndskraftiga och minskat deras behov av att förlita sig på stöd från skattebetalarna. Samtidigt finns det ett erkänt behov av att arbeta mot en mer integrerad banksektor i EU”, sade Mihails Kozlovs, den ledamot av revisionsrätten som ansvarar för rapporten. ”Vi uppmanar därför kommissionen att överväga att rationalisera det statliga stödet till finanssektorn, både i fråga om regler och rutiner”.

Sammantaget bekräftar revisorerna att EU tog fram lämpliga medel och befogenheter för att effektivt kontrollera statligt stöd till banker. Kommissionen avsatte nödvändiga resurser och expertis och upprättade en stabil etisk ram. Kommissionen införde även relevanta processer och dess ärendehantering skedde i allmänhet enligt reglerna. Dock tog förfarandena ibland för lång tid och var inte alltid helt transparenta, främst på grund av de många informella kontakterna före anmälan som ägde rum.

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Revisorerna fann att reglerna för kontroll av statligt stöd till finanssektorn generellt är välformulerade och tydliga. Enligt EU-fördragen är offentligt stöd till banker tillåtet vid exceptionella omständigheter för att avhjälpa allvarliga störningar i en medlemsstats ekonomi. EU:s regler är dock inte tillräckligt tydliga och definierar inte vad som utgör en allvarlig störning, konstaterar revisorerna. De fann också att kommissionen inte ifrågasatte medlemsstaternas påståenden att den finansiella stabiliteten var hotad i enskilda fall. Även om kommissionen krävde att det skulle vidtas åtgärder för att begränsa snedvridningar av konkurrensen analyserade den inte varje åtgärds faktiska inverkan på konkurrensen. Kommissionens prestationsindikatorer var inte heller helt ändamålsenliga eftersom de inte alltid återspeglade kommissionens arbete utan i stället externa faktorer bortom dess kontroll.

Avslutningsvis beklagar revisorerna att kommissionen inte har gjort en grundlig utvärdering av sina krisregler sedan 2013. Reglerna har därför inte ändrats trots att regelverket har setts över (och det faktum att direktivet om återhämtning och resolution av banker har begränsat möjligheten att bevilja stöd till banker utan att resolutionsförfaranden utlöses) och det ekonomiska och finansiella klimatet (före covid-19) har blivit betydligt bättre. Det finns därför risk för att EU:s nuvarande regler inte längre överensstämmer med marknadsförhållandena, varnar revisorerna.

Mot bakgrund av ovanstående överväganden och för att rationalisera EU:s kontroll av statligt stöd till finanssektorn rekommenderar revisorerna att Europeiska kommissionen

- till 2023 utvärderar om de nuvarande reglerna fortfarande är lämpliga och ändrar dem där så krävs,
- ytterligare ökar efterlevnaden av interna processer och bästa praxis,
- förbättrar sin prestationsmätning.

Meddelande till redaktörer

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt förbjuder i allmänhet statligt stöd såvida det inte motiveras av generella skäl som rör ekonomisk utveckling eller av väldefinierade exceptionella omständigheter. Europeiska kommissionen har exklusiv behörighet att kontrollera statligt stöd. Syftet är att säkerställa den inre marknads integritet genom att skydda den från snedvridning orsakad av medlemsstaterna.

Särskild rapport 21/2020 *Kontroll av statligt stöd till finansinstitut i EU: ändamålsenligheten behöver ses över* finns på revisionsrättens webbplats (eca.europa.eu) på 23 EU-språk. Revisionen är en del av [revisionsrättens arbete om finansiell och ekonomisk styrning](#). Den kompletterar tidigare rapporter om finansiell tillsyn och konkurrenspolitik som revisionsrätten har offentliggjort.

Revisionsrätten presenterar sina särskilda rapporter för Europaparlamentet och rådet samt för andra intressenter, såsom nationella parlament, berörda parter inom näringslivet och företrädare för det civila samhället. De allra flesta av rekommendationerna i våra rapporter genomförs.

Information om revisionsrättens åtgärder med anledning av covid-19-pandemin finns [här](#).

Presskontakt för rapporten

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

T: +352 4398-47502 / M: +352 691551502